

Lekce 1

Struktura:

Dialog

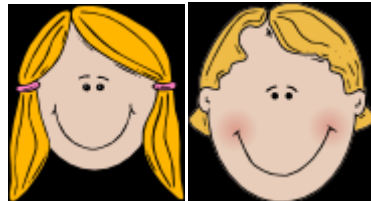
Slovíčka a výslovnost

Gramatika

Cvičení

Víte, že.....?

Dialog:

Jana: Hei!

Ola: Hei!

Jana: Jeg heter Jana. Hva heter du?

Ola: Jeg heter Ola.

Jana: Jeg er fra Tsjekkia. Og du?

Ola: Jeg er norsk. Velkommen til Norge!

Jana: Takk.

Ola: Du snakker godt norsk.

Jana: Ja, jeg snakker litt norsk, men jeg vil lære mer.

Slovička a výslovnost:

hei [hæi] – ahoj

jeg [jæi]– já

heter [he:´ter]: infinitiv å hete [he:´te] – jmenovat se

hva [va]- jak, co

er [æ:r]: infinitiv å være [væ:´re] – být

fra [fra] - z

Tsjekkia [tšek:ia] – Česko, Česká republika

og [o] - a

du [dú:] - ty

norsk [noršk] – Nor, norský, norský

velkommen [velkom:(e)n] – vítěj, vítějte

til [til] – v, k, do

Norge [norge]- Norsko

takk [tak:] – děkuji

snakker [sna´k:er] : infinitiv å snakke [sna´k:e] – mluvit

godt [got:] - dobře

ja [ja] – ano

litt [lit:] - trochu

men [men] – ale

vil [vil] : infinitiv ville [vi´l:e] – chtít

å lære [læ:´re] – učit se, naučit se

mer [me:r] – více

Gramatika:

Osobní zájmena:

jeg [jæi] – já	vi [vi:] - my
du [dú:] – ty	dere [de:´re] - vy
han/hun [han/hún] – on/ona	de [di:] – oni

Zájmeno *den* zastupuje podstatná jména mužského a ženského rod, zájmeno *det* se používá pro rod střední.

Časování sloves:

Přítomný čas se tvoří koncovkou -r, která se připojí k infinitivu slovesa (existují výjimky). Před infinitivem se většinou píše částice å:

å **hete** [he:´te]– jeg heter, du heter, han/hun heter, vi heter, dere heter, de heter

å **snakke** [sna´k:e] – jeg snakker, du snakker, han/hun snakker, vi snakker, dere snakker, de snakker

å **lære** [læ:´re] – jeg lærer, du lærer, han/hun lærer, vi lærer, dere lærer, de lærer

nepravidelné sloveso å **være** [væ:´re] – jeg er, du er, han/hun er, vi er, dere er, de er

Slovosled:

Norština má pevný slovosled. Na prvním místě stojí podmět, hned za ním přísudek (existují výjimky):

Podmět + sloveso + další větné členy:

Jeg er fra Tsjekkia.

Jeg heter Jana.

Du snakker godt norsk.

Otázka:

Otázky bez tázacích výrazů tvoříme převrácením slovosledu:

Sloveso + podmět + další větné členy:

Heter du Ola?

Snakker du norsk?

Je-li otázka s tázacím výrazem, dáváme ho na začátek:

Hva: *Hva heter du?*

Cvičení:

Doplňte chybějící slova z úvodního dialogu:

Jana: Hei!

Ola:

Jana: Jeg Jana. heter du?

Ola: heter Ola.

Jana: Jeg fra Tsjekkia. Og

Ola: Jeg er Velkommen til

Jana:

Ola: Du godt norsk.

Jana: Ja, jeg snakker norsk, men jeg vil mer.

Přeložte:

Ahoj. Jmenuji se Jana. Jak se jmenuješ? Jsem Nor. Vítej v Norsku! Díky. Mluvíš dobře norský. Mluvím trochu norský, ale chci se naučit víc.

Mluvíš norský. Mluvíte norský. Mluví (oni) norský. Jmenuju se Ola. Jmenují se Ola a Jana. Jana je z České republiky. Učí (ona) se norský.

Víte, že.....?

- ❖ Existují dvě oficiální písemné verze norštiny, **bokmål** a **nynorsk**. Bokmål vychází z dánské norštiny a byla vytvořena z písemné dánštiny, nynorsk vytvořil Ivar Aasen v 50. letech 19. st. Tato verze norštiny vznikla ze spojení různých dialektů západního Norska. Obě verze norštiny jsou zcela rovnoprávné, více používaný je bokmål, který se i v našich lekcích naučíte. V minulém století se usilovalo o sloučení obou jazykových forem v tzv. **samnorsk** – „společná norština“. Tyto snahy ale nebyly úspěšné. Norština se vyznačuje **velkým množstvím dialektů**, kterými se běžně mluví jak na ulici, tak v médiích a oficiálních institucích.
- ❖ Pozdrav **Hei** se používá formálně i neformálně. **V norštině nevykáme** - existuje onikání (*De*), ovšem jeho používání se v posledních dvaceti letech výrazně omezilo.